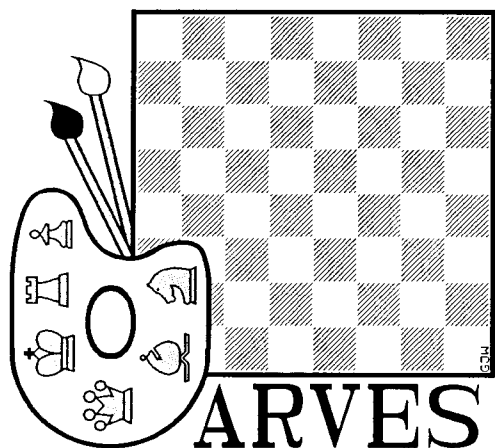

EBUR

Orgaan van de

ALEXANDER RUEB VERENIGING

voor Schaakeindspelstudie

Kwartalschrift, 11e jaargang, nummer 4, december 1999

Redactioneel

door Harold van der Heijden

Meestal heb ik u in deze rubriek niet zo veel te melden. Naast het aanprijzen van de artikelen die u toch echt moet gaan lezen (en dat was u toch al van plan), heb ik dan nog wel wat ditjes en datjes, maar daar blijft het meestal bij.

Dit keer echter zijn er zoveel uiterst belangrijke kwesties, dat ik me alleen al suf heb zitten piekeren over de volgorde waarin ze genoemd moet worden.

Neem nou het heugelijke feit dat we tijdens de eerste ARVES-bijeenkomst in Antwerpen ons **eerste vrouwelijk lid** mochten inschrijven. Damestopschaakster **Mariska de Mie** schijnt zich geheel vrijwillig te hebben aangemeld, vermoedelijk met de bedoeling om dit laatste mannenbolwerk eigenhandig te slechten. Welkom!

Dat geeft wel de mogelijkheid voor een aardig bruggetje naar onze dames-expert bij uitstek, **Julien Vandiest**, die tijdens diezelfde bijeenkomst op eigen Vlaamse bodem op voorstel van bestuurslid Ignace Vandecasteele tot **erelid van ARVES** werd benoemd. Proficiat! Behalve Vandiest bleek vooral de rest van het bestuur aangenaam (zullen we maar zeggen) ver-rast...

Ook heel belangrijk voor de eindspelstudiewereld is de mis-

schien wel definitieve doorbraak van de **6-stukken databases**, die zich in de afgelopen paar maanden aftekende. Met het beschikbaar komen van de beroemde 5-stukken databases van Thompson heeft zich een letterlijk en figuurlijk kleine revolutie in de eindspeltheorie en -studie afge-speeld. Het vervolg leek niet lang op zich te laten wachten, want Lewis Stiller publiceerde resultaten van verschillende 6-stukken eindspelen. Maar de bestanden bleken zo groot dat het bij algemene resultaten bleef, en het raadplegen van de databases voor individuele stellingen niet mogelijk was. Recent hebben verschillende onderzoekers, waaronder de Amerikaan Eugene Nalimov, de (eenvoudige) algoritmes gepubliceerd om dit soort databases te maken, en die zijn al gebruikt in enkele commerciële schaakprogramma's. Dat is vooral interessant omdat bepaalde 5-stukken eindspelen door Ken Thompson blijkbaar vergeten waren, en vooral omdat het nu ook mogelijk was om database met meer dan 1 pion te maken. In theorie kunnen de programma's ook 6-stukken bestanden maken, maar met de huidige hardware bij u thuis, zelfs als de goede Sint u met een state-of-the-art PC heeft be-

dacht, gaat dat niet lukken of een zeer langdurige zaak worden (denk aan meerdere weken rekentijd). Op de ftp-site van prof. Robert Hyatt (<ftp://ftp.cis.uab.edu/pub/hyatt/TB/six/>) zijn nu een paar 6-stukken databases beschikbaar. Met de nieuwste versie van het gratis schaakprogramma van Hyatt (Crafty) kunt u de bestanden raadplegen. Helaas zijn de bestanden zelfs in gecomprimeerde vorm honderden megabytes groot. Maar misschien komt er op korte termijn een oplossing. Ik heb al enkele maanden contact met een groep onderzoekers (waar-onder Nalimov) op dit gebied en testmateriaal uit mijn database geleverd. Ik kan u nog niet alles verklappen, maar u kunt er wel vanuit gaan dat binnen afzienbare tijd het raadplegen van 6-stukken databases geen futuristische optie is, zoals ik een half jaar geleden nog dacht. Mits 'de' millenium-bug geen roet in het eten gooit. Aan de vooravond van het **jaar 2000** rest mij niets anders dan u, in plaats van een enkel jaar, een geheel millenium vol geluk en studies toe te wensen.

Uw bijdrages voor de eerstvolgende *EBUR* moeten binnen zijn voor:

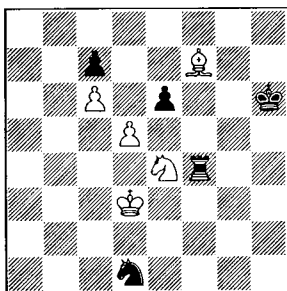
1 maart 2000.

From the Lamare collection II

By Alain Pallier

Unfortunately, my first attempt of correcting a Villeneuve-Esclapon study (*EBUR* 3/1999, pp 20-21) was busted by our eagle-eyed Italian friend Mario Campioli.

**J. de Villeneuve-Esclapon
and Alain Pallier
EBUR 1999**

1) White to play and win ?

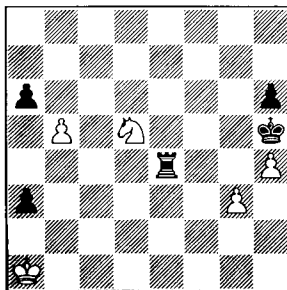
After 1.d6 ♖b2+ 2.♗e3 ♜xf7 3.d7 ♖c4+! (instead of 3...♜f8) 4.♔d4 ♖a5! 5.d8♞ (5.d8♜ ♜f1 6.♜xe6 ♜xc6+) 5...♜xc6+ Black wins.

I thought that it was possible to save the correction by moving black Rook to f1 instead of f4, so that 1...♜b2+ would be answered by 2.♗e2 (2.♗c2 ♜xf7 3.d7 ♜f8 4.♔xb2 ♗g6 5.♜d6 ♗f6 6.♜e8+ ♗e7) but Harold demonstrated that Black draws thanks to the following line : 2...♜xf7 3.d7 ♜f8 4.♜d6 ♜g8! 5.♜e8 ♜g2+ 6.♔f1 (otherwise, Black will have checks winning a tempo for the Knight) 6...♜d2 7.♜xc7 ♜c4

8.♜d5 (8.♜xe6 ♜b6 9.d8♞ ♜xd8 10.♜xd8=) 8...♜xd5 9.c7 ♜xd7 10.c8♞ ♜f7+ 11.♗e2 ♜f4 12.♞xe6+ and CD-ROM analyses this as a draw.

Let us hope that I shall be more successful with my new attempts :

**J. de Villeneuve-Esclapon
Date of composition ?
EBUR 1999**

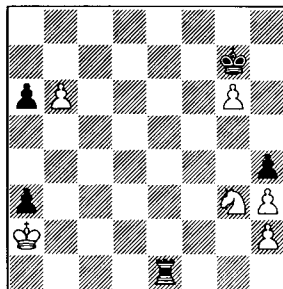
2) White to play and win ?

Intended solution: 1.b6 ♗g6 2.b7 ♜e8 3.♜e7+ ♔h5 4.♜c8 ♜e1+ 5.♔a2 ♜e2+ 6.♔xa3 ♜e5 7.♜d6 ♜e3+ 8.♔b2 ♜e2+ 9.♔c3 ♜e3+ 10.♔c4 and White wins.

But Harold found the following bust : 1...♜e1+! 2.♔a2 ♜e2+ 3.♔xa3 ♜e5 4.b7 (4.♜c7 ♜e1 5.♔b2 ♜e4 6.♔b3 ♜e1 7.♔b2 ♜e4 for instance) 4...♜xd5! 5.b8♞ ♜a5+ 6.♔b- ♜b5+ and the white win has vanished.

I propose the following correction:

**J. de Villeneuve-Esclapon
and Alain Pallier
EBUR 1999**

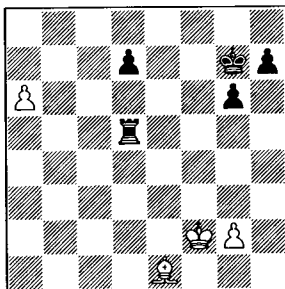
2a) White to play and win

1.♜f5+! (1.b7? ♜e8 2.♜f5+ [2.♜e4 ♔xg6 3.♜d6 ♜b8] 2...♗f6! 3.♜d6 [3.g7 ♜f5] 3...♜b8) 1...♔xg6 (1...♗f6 2.♜d6! ♜e7 [2...♜e6/d1 3.b7 ♜xd6 4.b8♞ +- and if 2...♜e2+ 3.♔xa3 ♜e1 4.♔b2 ♜e2+ 5.♔c3 ♜e3+ 6.♔b4! ♜e1 7.b7 ♔xg6 8.♔a5 ♜b1 9.♔xa6 ♜xb7 10.♔xb7! ♗g5 11.♔c6 ♔f4 12.♜d5 ♔f3 13.♜f7(e4) ♔g2 14.♜g5 +-; 1...♔g8 2.b7 ♜e8 3.♜e7+; 1...♔f8 2.g7+ ♔f7 3.b7 ♜e8 4.♜d6+ or 2...♔g8 3.b7 ♜e8 4.♜e7+; 1...♔h8 2.g7+ ♔h7 3.b7 ♜e8 4.♜e7 ♔xg7 5.♜c8+-) 2.b7! (2.♜d6? ♜e7! 3.b7 [3.♔xa3 ♜d7] 3...♜xb7 4.♜xb7 ♗g5 5.♜d6 ♔f4 6.♔xa3 ♔f3 7.♜f7 (7.♜f5 ♔g2 8.♜xh4 ♔xh2 =) 7...♔g2 8.♜g5 ♔xh2 9.♔b4 ♔g3 and 10...♔f4, 11...♔g3 =) 2...♜e8 (2...♜e2+ 3.♔xa3 ♜e1 [3...♜e5 4.♜d6] 4.♔b2 ♜e2+ 5.♔c3+-) 3.♜e7+! ♔- 4.♜c8 ♜e2+ 5.♔xa3 ♜e5 6.♜d6! ♜e3+

7.♖b2 ♖e2+ 8.♗c3 ♖e3+
9.♗c4 +—

I was also interested in another study composed by my compatriot :

J. de Villeneuve-Esclapon
Date of composition ?
EBUR 1999

3) White to play and win ?

Intended solution:

1.♖b4! ♖f5+ 2.♗g3 ♖g5+
3.♗h3 ♖h5+ 4.♗g4 ♖h2
(4...♖d5 5.♗c3+ ♗f7 6.a7 h5+
7.♗h4 ♖c5 8.a8♖ or 6...♖c5
7.a8♖ ♖c4+ 8.♗g5 ♖c5+
9.♗h4 ♖c4+ 10.g4) 5.♗g3!
♖h5 6.a7 ♖g5+ 7.♗f2 ♖f5+
8.♗g1 and White wins. Nice
King/Rook duel.

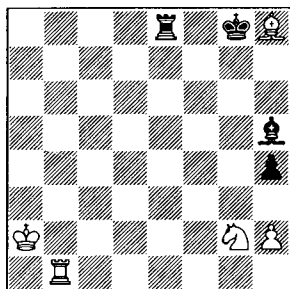
But (HvdH) 2...d6!! 3.♗xd6
♖a5! or 3.a7 ♖f8.

Here the correction seems
simpler: I just propose to add a
white pawn d3. Same solution
(main line) but after 2...d6 3.a7
♖f8 4.♗xd6 ♖a8 5.♗b8 White
can still win thanks to d-pawn.

(Un)solved mysteries

door Harm Benak

A.Ivanov A.Studenetski
Shakmatny Riga 1987

47) Wit speelt en wint

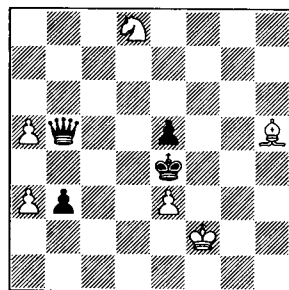
Over mysterie 47 kreeg ik na de
deadline toch nog twee reacties
binnen, en het lijkt erop dat ie nu
toch opgelost is. Eerst de reactie
van M. van Herck: "De eerste
zet moet 1.♗b2 zijn want op een
andere loperzet (behalve 1.♗e5)

wint zwart materiaal terug na
1...♗f7+ 2.♗a3 ♖a8+ enz.
1.♗b2 ♗f7+ 2.♗a3 ♖a8+
3.♗b4 ♖b8+ 4.♗c3 ♖b3+
5.♗c2 ♖h3 6.♖h1 ♗g6+ 7.♗d2
♗e4 8.♗f4 en wit zal wel
winnen met het stuk meer.
Ergens moet ik een pointe
missen want als studie vind ik
dit maar niets."

En hierna de reactie van G. van
Breukelen: "1.♗b2! h3 2.♗h4!
♗f7+! 3.♗a3 ♖e3+ 4.Kb(a)4
♖e4+ 5.♗a5! ♖xh4 6.♖g1+
♗f8 7.♗a3+ ♗e8 8.♖e1+ ♗d8
9.♗e7+ en wint. Of 1...♗f7+
2.♗a3 ♖a8+ 3.♗b4 ♖b8+
4.♗c3 ♖b3+ ♗c2 ♖h3 6.♖h1
♗d5 7.♗f4! en wint. Geen
meesterwerk, maar wel een
studie die ik best gemaakt had
willen hebben."

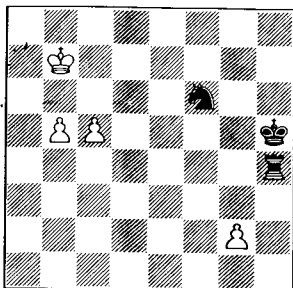
Beide oplossers geven ongeveer
dezelfde oplossing aan, maar
denken er daarna geheel anders
over! Smaken verschillen, zelfs
in zo'n klein gebiedje als de
eindspelwereld.

A.Troitzky
Shakhmaty Zhurnal 1896

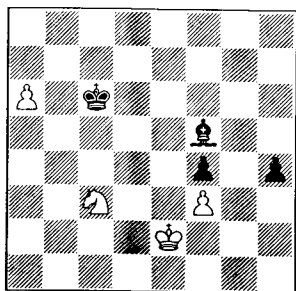
49) Wit speelt en wint

A. Troitzky
Shakhmaty Zjurnal 1896

50) Wit speelt en wint

A. Troitzky
Shakhmaty Zjurnal 1896

51) Wit speelt en wint

Dan nu de drie Troitzky mysteries. Hier ontving ik van drie mensen oplossingen. E. Izaks en M. van Herck waren het over mysterie 49 en 50 helemaal met elkaar eens: incorrect!

Eerst de oplossing van M. van Herck: "Na 1.♖b7! dreigt wit de dame te winnen. De ♖ heeft geen enkel veld, en gaat ook verloren na 1...♘d5 2.♙f7+ Ook 1...b2 brengt geen redding: 2.♘d6+ ♘d3 3.♙xb5 b1♙ 4.♙g6+ e4 5.♙xe4+ ♙xe4 6.♘c3+ maar wit heeft een probleem na 1...♘d3 2.♙e2+

♘d2 3.♙xb5 b2 of mis ik hier ook iets? Een witte pion op b2 lost dit wel op, maar dan vervalt de mooiste variant van de studie."

E. Izaks vond nog een andere weerlegging: 1.♖b7! ♖xb7! 2.♙f3+ ♙f5! 3.♙xb7 b2 en zwart promoveert.

Over mysterie 50 kunnen we kort zijn. Beide oplossers merkten terecht op dat zwart altijd zijn twee stukken voor de twee verbonden vrijpionnen kan offeren, en dan eet de zwarte koning g2 wel op. Kortom, zwart houdt op zijn sloffen remise. Moest de opgave geen remise zijn?

Over mysterie 51 waren de meningen wat verdeelder. E. Izaks dacht dat wit won. Hij deed dat op de volgende manier: 1.♘d5!! Nu kan de zwarte koning niet meer bewegen, anders loopt a6 door. Ook de loper heeft erg weinig zetten, bijvoorbeeld 1...♙e6 2.a7 ♘b7 3.a8♖ ♙xa8 4.♘c7+. Of 1...♙h3 2.♙f2 en zwart is in tempodwang. De loper kan eigenlijk alleen nog maar heen en weer tussen b1 en h7. Kortom, 1...h3 2.♙f2 ♙b1 3.♙g1 ♙h7 4.♙h2 ♙b1 5.♙xh3 ♙h7 6.♙h4 ♙b1 7.♙h5 ♙h7 8.♙h6 ♙b1 9.♙g7 en wit wint, want zwarts loper valt.

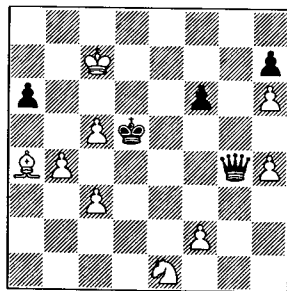
Dat was natuurlijk prachtig, maar helaas kwam M. van Herck met de volgende weerlegging: 1.♘d5 h3! 2.♙f2 h2 3.♙g2 ♙h3+! 4.♙h2 ♙f1 5.♙g1 ♙e2 6.♙g2 ♙d1 7.♙f2

♙b3! 8.♘xf4 ♙c4 gevolgd door 9...♙b6 enz.

Dat zag er heel overtuigend uit, en dus was ook deze studie incorrect.

Iets later ontving ik een zeer uitgebreide oplossing van T. Whitworth, die alle Troitzky mysteries in een keer oploste. Om te beginnen bleken ze alle drie echt incorrect te zijn, waarbij nog de opmerking moet dat nr. 50 geen winst, maar remise moet zijn! Whitworth vertelde verder dat er nooit oplossingen van zijn gepubliceerd, maar dat we aan de hand van de latere versies de bedoelde oplossingen wel kunnen achterhalen. En die latere versies had hij ook nog opgezocht! Hieronder staan ze (inclusief oplossing):

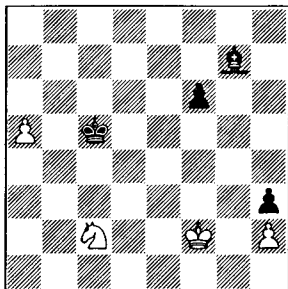
A. Troitzky
500 Endspielstudien 1924

49a) Wit wint

1.♘g2 ♙e4 2.f3+ ♙(♖)xf3 3.♙a4(d1)+ en wint of 1...♙e5 2.f4+ ♙e4 3.♙c2 en wint.

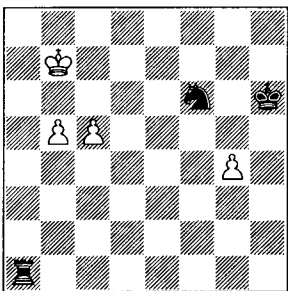
A. Troitzky
500 Endspielstudien 1924

50a) Wit wint

1. ♖d4 ♗h6 2. ♖f3! ♗g5
 3. ♖e6+ ♖b5 4. ♖xg5 fxg5
 5. ♖g3 en wint of 1... ♗h8!
 2. ♖f5 ♖b5 3. ♖g3 ♖xa5
 4. ♖xh3 ♖b5 5. ♖g4 ♖c5
 6. ♖h5 ♖d5 7. ♖g6 ♖- 8. h4-5-6
 en wint.

A. Troitzky
500 Endspielstudien 1924

51a) Remise

1. g5+ ♖xg5 2. c6 ♖b1 3. c7 ♖e8
 4. b6 ♖d6+ 5. ♖a8 ♖xb6 6. c8 ♖
 ♖xc8 pat.

Het blijkt dat onze oplossters de bedoelde oplossingen heel goed hadden geraden! (damevangst en lopervangst). Echter het verhaal is nog niet uit, Whitworth wist ook nog dat nr. 50a (de correctie op mysterie 50), ook incorrect is!

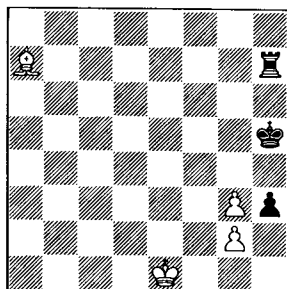
Hier volgt de weerlegging van nr. 50a (en dus eigenlijk ook die van mysterie 50), die gevonden werd door Erwin Voellmy, die in 1929 een uit tien delen bestaand artikel in de *Schweizerische Schachzeitung* besteedde aan Troitzky's boek.

1. g5+ ♖xg5 2. c6 ♖d5! 3. c7 (of 3. b6 ♖b1 gevolgd door 4. ♖xb6) 3... ♖e7! 4. b6 ♖b1 5. ♖a8 (5. ♖a7 ♖c8+ en ♖xb6 of ♖xb6 volgt) 5... ♖d5! 6. b7 ♖xc7+ 7. ♖a7 ♖a1+ 8. ♖b6 ♖a6 enz. Een weerlegging die er mag zijn!

Het zal duidelijk zijn dat ik hier heel veel dank verschuldigd ben aan T. Whitworth, want zonder hem zou veel onopgehelderd zijn gebleven. Thank you very much!

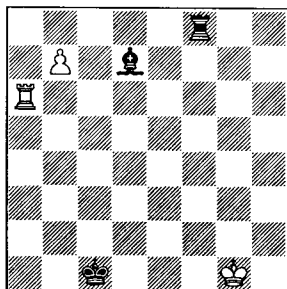
De twee nieuwe mysteries zijn van twee bekende namen. Zoals we net hebben gezien is dat niet altijd een garantie voor kwaliteit, maar de bedoeling van de componist moet toch wel te achterhalen zijn.

E. Pogosjants
Magyar Sakkelet 1977

52) Wit maakt remise

D. Gurgenzidze
Bulletin Central Chess Club
USSR 1985

53) Wit speelt en wint

Veel succes en plezier bij het oplossen van deze mysteries, en vergeet niet de oplossing voor de deadline op te sturen naar:

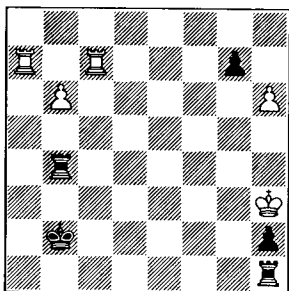
Harm Benak
Kamperfoeliezoo 50
2353 RS Leiderdorp
Benak@tip.nl

ARVES Oploskampioenschap 1999

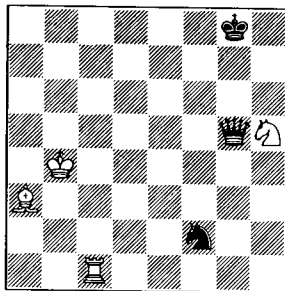
door Harold van der Heijden

René Olthof kon vanwege het grootmeesterschaaktoernooi dat hij privé ter ere van zijn veertigste verjaardag had georganiseerd, niet aanwezig zijn bij de jaarlijkse oploswedstrijd. Hij had wel een 8-tal studies geselecteerd die zowat elk een harde dobber bleken te zijn voor de meeste deelnemers.

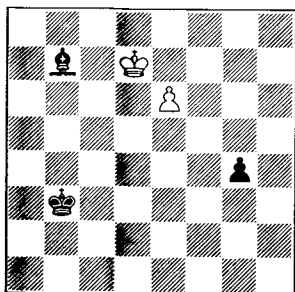
Voor de afwezigheid zijn hier de stellingen, op pag. 13 staan de oplossingen. Veel succes!

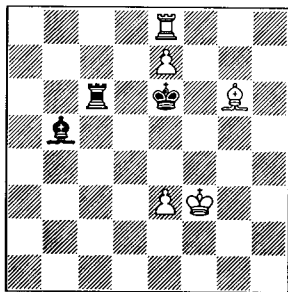
3) Wit wint

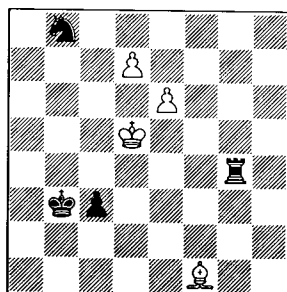
6) Remise

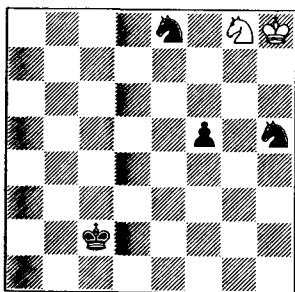
1) Remise

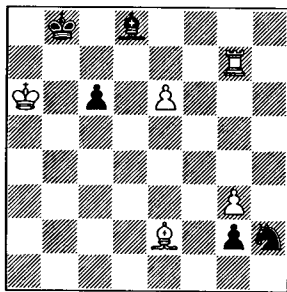
4) Wit wint

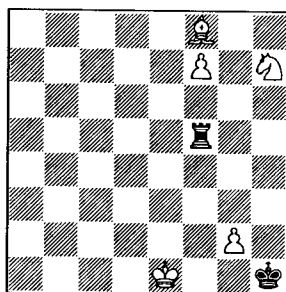
7) Wit wint

2) Remise

5) Wit wint

8) Wit wint

Thema en Variaties (intermezzo)

door Wouter Mees

Het wordt tijd om deze cyclus af te sluiten. Er is echter aanleiding om dit slot nog even uit te stellen.

In het vorige artikelje is gesteld dat twee elementen van belang zijn:

1. Een **thematisch motief**, van één of meer zetten; en;
2. Manieren om dat thematische motief te **variëren**.

De opmerking is gerechtvaardigd, dat ook een derde element ter sprake is geweest, maar nog niet benoemd; tot nader order gedoopt:

3. De "**sprongmutatie**".

De behandeling hiervan wordt voor het slot bewaard.

Over het thematische motief is al voldoende uitgewijd. Thans zijn de variaties aan de beurt. Maar er doet zich een principiële moeilijkheid voor. In de variaties moet het thematische motief herkenbaar zijn. Anders gezegd: een variatie moet lijken op het thematische motief, maar mag er niet identiek mee zijn. Er moeten één of meerdere verschilpunten zijn.

Wanneer lijkt iets (of iemand), in meerdere of mindere mate, op iets (of iemand) anders?

"Precies de neus van zijn vader!"

"Maar de ogen zijn van zijn moeder..".

"Chinezen zijn niet van elkaar te onderscheiden".

Is het oordeel niet altijd erg subjectief? Er valt niet aan te ontkomen: er is behoefte aan een objectieve beschrijving aan de hand van kenmerken.

Nu gaat het hier dus om zetten op het schaakbord. Wanneer is er sprake van gelijkenis? Als de zet(ten) van motief en van de betrokken variatie tenminste één kenmerk gemeen hebben (de variatie imiteert het motief). De overige kenmerken mogen verschillen, al is de herkenbaarheid groter als er meerdere kenmerken gelijk zijn.

In dit intermezzo wordt een poging gedaan de kenmerken van een zet op een rij te zetten.

Een zet bestaat uit het verplaatsen van een stuk van veld A naar veld B. Elke zet heeft een bepaalde karakteristiek:

1. het beginveld A van het uitvoerende stuk;
2. de richting waarin het verplaatst wordt;
3. de afgelegde afstand (tezamen dus bepalend het veld van aankomst B);
4. het al dan niet slaan van een stuk op het veld van aankomst B;

5. de aard van het stuk (♔ dan wel ♚);

6. de kleur van het stuk (wit dan wel zwart);

7. de wisselwerking tussen het stuk op veld A en de omgeving. Deze wisselwerking verdwijnt dus door het stuk te verplaatsen.
8. de wisselwerking ontstaan na de verplaatsing.

De wisselwerking is als volgt opgebouwd:

7. het stuk op veld A, c.q.

8. op veld B:

- a. bestrijkt velden om zich heen en dekt daarmee stukken van eigen kleur;
- b. bedreigt (of pent) stukken van de andere kleur;
- c. houdt lijnen gesloten (afsluiting, interferentie).
- d. bezet een veld, dat daardoor ontoegankelijk is voor een stuk van eigen kleur (blokkade, obstructie);
- e. wordt gedekt door stukken van eigen kleur;
- f. wordt bedreigt door stukken van de andere kleur.

Daar komt tenslotte, in het geval van meer dan één zet, nog bij:

9. De volgorde waarin de zetten worden uitgevoerd.

Dat zijn dus al heel wat kenmerken, en de ijverige lezer doet er misschien goed aan, dit met bord en stukken voor een willekeurige stand na te gaan.

Vermoedelijk is het overzicht niet compleet, in elk geval veel complexer dan hier voorgesteld. Elk van deze kenmerken komt in aanmerking om al dan niet gewijzigd te worden; en de lezer wordt uitgenodigd te onderzoeken, want er van toepassing is bij enkele van de in vorige nummers van *EBUR* gegeven voorbeelden. Men zal 1. en 2. geregeld tegenkomen, en ook 3. Deze vormen de basis voor geometrische figuren. Maar 5. (♔ imiteert ♚) of 6. (zwart imiteert wit) lijken al wat minder voor de hand te liggen. En ook 9. (verandering van volgorde) zal niet zo vaak voorkomen.

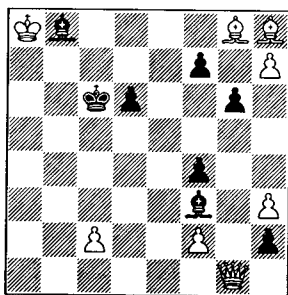
Toch bestaan er uitwerkingen, en het is misschien verrassend dat doorgaans tot andere gebieden gerekende thema's ineens binnen dit kader opduiken. Zo vertoont Koroljkov (diagram 1) een witte Bristol-ruiming (♔ imiteert ♚) gevolgd door een zwarte Bristol (waarbij dus zwart wit bovendien imiteert), dus zowel 5. als 6.

En in diagram 2 - een stukje eigenbouw - zijn er witte en zwarte paardzetten, die geometrisch geen verband met elkaar houden, doch met elkaar gemeen hebben, dat de paarden "en prise" worden gezet. Daarvan is er één witte en ook één zwarte paardzet die een veld direct dekken, en een andere witte c.q. zwarte paardzet die een veld indirect dekken (vork); en wel zwart t.o.v. wit in de omgekeerde volgorde (omkering van het motief).

Lang niet van alle genoemde mogelijkheden zijn voorbeelden beschikbaar, dus... componisten in spé!

En, nu bord en stukken al te voorschijn zijn gehaald: U hebt in de vorige *EBUR* kunnen lezen dat de getoonde studie van Wijnans (diagram 3) neven-oplosbaar is. Nog wel één van onze kroonjuwelen. Dat laten wij toch niet op ons zitten?? Verbetering moet mogelijk zijn. Aan den slag dus, met ons allen!

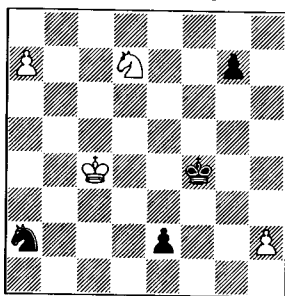
W.A. Koroljkov
4e e.v. *Molot* 1928

1) Wit wint

1. ♔h1 ♚xh1 2. ♖xb8 ♜d7, en nu 3. ♚a1 ♚a8 4. h8 ♔ h1 ♔ 5. ♔b2 (tegen 5... ♜b7) enz.

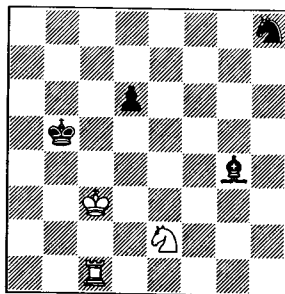
W. Mees
EBUR maart 1995
{versie} e.v. *Tijdschrift* 1942

2) Wit wint

1. ♚e5 ♜b4 2. ♚f3 ♜d5 3. ♚e1 ♜c7 4. ♜c5 ♜a8 5. ♜c6 ♜e5 6. ♚c2 g6(5) 7. h4(3) ♜e6 8. ♚d4+ etc.

A.J. Wijnans
1/2e prijs *Tijdschrift* 1938

3) Wit wint

1. ♚d4+ ♜c5 2. ♔g1 ♚d7 3. ♔g7 ♚a4 4. ♔a7 ♚d1 5. ♔a5+! ♜b6 6. ♔a1 ♚g4 7. ♔g1 ♚d7 8. ♔g7 ♚a4 9. ♜b4 ♚d1 10. ♔g1, maar ook door 4. ♚e6+! ♜d5 5. ♚d8 ♜e5 6. ♔g8. [HH: en door 10. ♔d7! en nu 10... ♚g4 11. ♔xd6+ ♜-7 12. ♔h6 ♚f7 13. ♔h7, of 10... ♚d5 11. ♔h7 ♚g6 12. ♔h6, zoals opnieuw Campioli aangaf.]

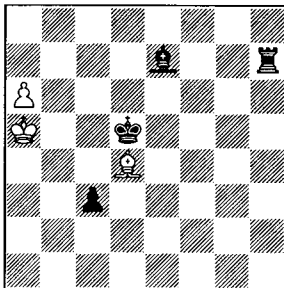
Lezers schrijven

(door Harold van der Heijden)

Helemaal uit Sofia ontving ik een brief van **Dr. Georgi Popov** betreffende het artikel van René Olthof (Volgende keer Meer!) in *EBUR* no. 2, juni 1999. Helaas gaat het niet over eindspelstudies, maar over die merkwaardige openingsvariant: "Nach 1.e4 e5 2.♘f3 ♘c6 3.♙b5 a5!? (meine Waffe gegen das Spanish) 4.0-0 ♘a7 5.♙c4 b5 6.♙xf7+ ♗xf7 7.♘xe5+ ♗e7 8.♗f3 ♗e8 9.d4 d6 10.♙g5+ ♘f6 11.♘c4 besser ist 11...bxc4 12.e5 c6 13.exf6+ ♗d7 14.♘d2 ♗g6 15.♘xc4 ♗c7 16.fxg7 ♙xg7 17.♙f4 ♘b5 18.a4 ♘xd4 19.♗e3 ♙e8 20.♙xd6+ ♗b7 21.♙e7 ♗a6 22.♘d6 ♙h3 mit Vorteil für Schwarz."

Jürgen Fleck uit Duitsland, bekend cook-hunter en in die hoedanigheid ook redacteur van de rubriek 'Spotlight' in *EG*, schreef me: "When browsing through *EBUR* 1999 no.2, Kazantsev's study on page 23 gave me a feeling of déjà vu. I have composed a very similar study some years ago:

J.Fleck
3rd prize 32er 1996/97

1) Draw

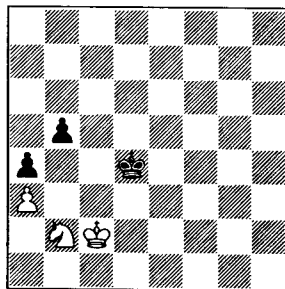
1.a7 ♙d8+ 2.♗b4! (2.♗a4 forces Black to give his rook, but 2...♙xa7+ 3.♙xa7 ♗c4 leads to a winning endgame: 4.♗a3 ♙g5! or 4.♙e3 ♙e7!) 2...♙b7+ 3.♗xc3 ♙c7+ 4.♗b4 ♙c8 5.♗b5! (The first time that White leaves the bishop en prise. This position occurs in Kazantsev's study with White to move.) 5...♙c7! (Best. 5...♗xd4 6.♗a6 draw; 5...♗d6 6.♙e5+! draw; or 5...♙a8 6.♙b6 draw.) 6.♙e5! (Again putting the bishop en prise, this time to two black pieces. There are some tries here: 6.♙c5 ♙a8!, reciprocal zugzwang, 7.♙f2 ♗d6 8.♙e3 ♗d7 9.♙f2 ♙d8 10.♙e3 ♗c7 11.♗a6 ♗c6 12.♙f2 ♙c7 13.♙e3 ♙b8 14.♙f2 ♙xa7 15.♙xa7 ♗c7 and wins; 6.♙e3, hoping for 6...♙a8? 7.♙c5 with a reciprocal zugzwang working for White, 6...♗d6! wins) 6...♙xe5 7.♗b6 draw

By the way, the Kazantsev is unsound: 4.♙b6 ♙e7 5.♙f2 ♙d8 6.♙b6 draws, too."

Wouter Mees schreef me:

"Mijn oog is gevallen op de overlijdensadvertentie, in *NRC Handelsblad*, van Dr. Ir. Frederik Dirk Tollenaar, organisch chemicus en voedingsmiddelentechnoloog, 4/9/1915 - 12/9/1999. Zijn naam komt niet voor in *Endgame Study Composing in The Netherlands and Flanders*. Maar van zijn hand zijn in *Tijdschrift* 1942 een tweetal interessante stellingen met bijbehorende analyses verschenen:

F. Tollenaar
Tijdschrift 1942

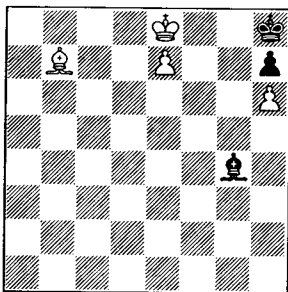

2) Wit wint

1.♘d3! ♗c4 2.♘b4 ♗d4 3.♗b2 ♗c4 4.♘a2 ♗d4 (4...♗d3 5.♗c1) 5.♗c1! ♗d5 (5...♗d3 6.♗d1 ♗d4 7.♗d2 ♗c4 8.♗c2 ♗d4 9.♘b4) 6.♘b4+ ♗c5 7.♗b1 ♗c4 8.♗b2 ♗d4 9.♗c2 ♗c4 10.♘d3 ♗d4 11.♘b2 b4 12.axb4 a3 13.♘d3 a2 14.♗b2.

Winst door een veertienzettinge voorzetverwisseling. Maar blijkens Chéron II (#843) zijn er vele duals, en komt een belangrijke pointe helemaal niet tot zijn recht.

F. Tollenaar
Tijdschrift 1942

3) Wit wint

Winst door 1.♖c8! ♕e6 2.♗d7 ♖c4 3.♜f8 ♗f7 4.♗f5 ♕h5 5.♗e4 ♗f7 6.♗xh7 ♗g6 7.♗g8, of 1...♗f3 2.♗d7 ♜g8 3.♗d8 ♗h5 4.♗e8 ♗g4 5.♗f7+.

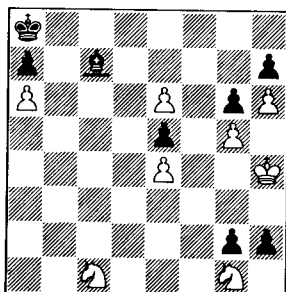
Details over zijn leven, en andere schaakactiviteiten, zijn mij niet bekend. Hij is blijkbaar overleden in Zeist, en heeft indertijd in Hengelo gewoond. Ongetwijfeld had hij contact met De Feijter, en dat zal onderbroken zijn doordat deze in krijgsgevangenschap geraakte. Volgens Van Donk is zijn productie tot deze twee studies (waarvan één incorrect) beperkt gebleven."

Naar aanleiding van het overlijden van Th.C.L. Kok, waaraan in mijn redactioneel in de vorige *EBUR* summier aandacht besteedde, merkte **Dhr. J. de Jong** uit Velzen op dat in 1992 in Duitsland ook een boek van

Kok werd uitgegeven: *Wege zur Endspielstudie*. Dat was mij echter wel degelijk bekend, maar leek onbelangrijk om te vermelden omdat het om een duitsse vertaling van de wel genoemde boeken gaat.

Erik Izaks waagde een mijns inziens succesvolle poging om de studie van Wasili Smyslow (zie *EBUR* 1999 no. 1, blz. 10) op te lossen. Zijn oplossing (en commentaar):

W. Smyslow
64 1998

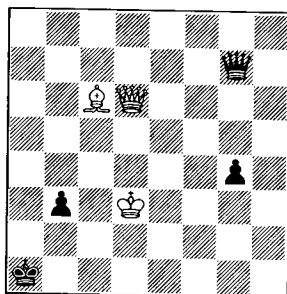

4) Wit wint

1.e7 h1♖+ 2.♜g3 ♗b8! (vlecht een patwending in de stelling) 3.♖ce2 ♖h5 (enige zet) 4.♖f3 ♖h1 5.♗eg1 ♖h5 (enige zet) 6.♖h3 g1♖+ (enige zet) 7.♖hxcg1 ♖h1 (enige zet) 8.e8♖! ♗d6 (na 8...♖h5 volgt 9.♖h3, gevolgd door 10.♖f6 met dameverlies) 9.♖xd6 ♖b8 (enige zet) 10.♖e8 ♖c8 11.♖f6 waarmee de oplossing mijns inziens beëindigd kan worden. Izaks geeft nog 11...♖c7 12.♖g4! ♖b6 13.♖f2 ♖h5 14.♖gh3 ♖xa6 15.♖g4 ♖b5 16.♖f6 a5 17.♖xh5 a4 18.♖e1 ♖b4 19.♖f2 a3 20.♖g4 a2 21.♖c2+ ♖c3 22.♖ge3 gxh5 23.g6 hxg6 24.h7 met winst.

Een andere studie waarvoor we de oplossing nog wilden weten, was de studie die Ignace Vandecasteele opdroeg aan Julien Vandiest (zie vorige *EBUR*, blz. 1). **Vandecasteele** schrijft me: "Ziehier de oplossing van de studie ter gelegenheid van de tachtigste verjaardag van Julien Vandiest:

I. Vandecasteele
De Morgen 12-6-1999

5) Wit wint

1.♖a3+ ♖b1 2.♗e4! ♖b2 3.♖e3+ ♖c1 4.♖c5+ ♖d1 5.♖d6+ ♖c1 6.♖c7+! ♖d1 7.♖d8+ ♖c1 8.♖c8+ ♖d1 9.♖xg4+ ♖- 10.♖g1 mat.

Terzelfdertijd verscheen in *De Morgen* een tweelingstudie van me. Pionnetje b3 verhuisd naar h5, met als oplossing: 1.♖a3+ ♖b1 2.♗e4 ♖b2 3.♖e3+ ♖c1 4.♖c5+ ♖d1 5.♖d6+ ♖c1 6.♖c6+ ♖d1 7.♗c2+! ♖xc2 8.♖h1 mat (Na 7...♖c1 wint b.v. 8.♗d3+ ♖d1 9.♖h1+). Speelt zwart 5...♖e1 dan volgt 6.♖g3+ ♖f1 7.♗d3+ ♖e2+ 8.♗xe2 mat."

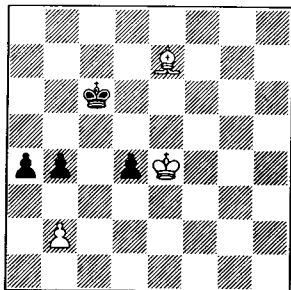
Een andere brief van **Jürgen Fleck** heeft betrekking op de vorige *EBUR*:

"What is the purpose of the white pawn a2 in Vandecasteele's study on page 2. I can see no harm in removing it".

Gezien de titel van het betreffende artikel ('Het leste is het beste') laat ik de beantwoording ervan graag over aan onze Belgische vriend.

Bovendien heeft Fleck nog een tweede interessante opmerking: "The ending of Hodgson - Baburin on page 14 has been completely been 'anticipated' by a study composer (or rather an endgame analyst)":

A. Batuyev
Shakhmaty v SSSR 1940

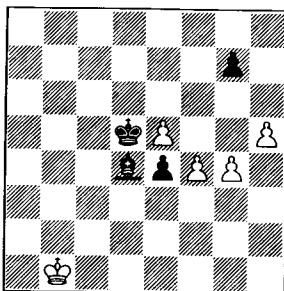

6) Wit wint

1. ♖f6! ♖c5! 2. ♖d3! b3 3. ♖g7! ♖d5 4. ♖f8 ♖e5 5. ♖c4! ♖e4 6. ♖b4 d3 7. ♖h6 en wint. Maar het gaat vooral om de try: 1. ♖xb4? ♖b5 2. ♖f8 a3!! 3. ♖xa3 ♖c4 4. ♖f8 (4. ♖f3 ♖b3 5. ♖e2 ♖c2) 4... ♖b3 5. ♖a3 ♖c4 remise.

Een opmerkelijke vondst! Maar, zo bleek toen ikzelf mijn database doorzocht, heeft nóg iemand anders dit idee gevonden en gebruikt:

A. Koranyi
2.c Oreschanin MT 1982

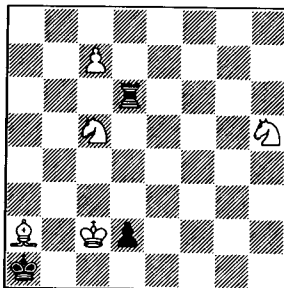

7) Remise

1. g5 e3 2. ♖c2 e2 3. ♖d2 ♖e3+ 4. ♖xe2 ♖xf4 5. ♖f3 en nu: 5... ♖xe5 6. g6, of 5... ♖xe5 6. h6, maar met name: 5... ♖xg5 6. ♖g4 ♖c1 7. h6 ♖xh6 8. ♖f5 ♖c6 9. ♖g6 remise. In het onvolprezen *EG* (#8092) lezen we "this last being attributed to Batuyev (*Shakhmaty* 1940)".

Fernand Joseph uit Brussel (België) schrijft me: "De niet correct stelling van P. Rossi in 'Saavedra XII' (*EBUR* no. 3, 1999) vond ik erg jammer. Een eenvoudige oplossing is mis-schien [HH: uitleg ongekort]:

P. Rossi
Scacco! 1999
correctie: F. Joseph, origineel

8) Wit wint

1. ♖d5! (1. ♖d1? ♖c6 2. ♖e6 (2. ♖a6 ♖xc7 3. ♖xc7 ♖xa2) 2... ♖xc7! (een wanhopige, maar leuke poging is: 2... ♖xc5? 3. c8 ♖ ♖c1+ 4. ♖xd2!) en zwart kan remise maken door de toren tegen de loper te ruilen 1... d1 ♖+! (1... ♖xd5 2. ♖b3+! (2. c8 ♖? d1 ♖+) 2... ♖a2 3. ♖d1 ♖xb3 4. c8 ♖ en wint nu dankzij het w ♖: Na 4... ♖xh5 bijv. 5. ♖xd2) 2. ♖xd1 ♖xd5+ 3. ♖d3! ♖xd3+ 4. ♖c2 ♖d4 5. c8 ♖! (5. c8 ♖? ♖c4+ 6. ♖xc4) 5... ♖a4 6. ♖b3! Saavedra...."

Jammer is wel dat het w ♖h5 helemaal geen rol speelt in de oplossing; eigenlijk is het zomaar bijplaatsen van materiaal om een studie correct te maken het laatste wat men mag proberen. Wie kan de correctie van Joseph 'verbeteren'?

Ook **Jaap de Boer** kwam met 'een zeer kleine kanttekening bij Saavedra'. Hij schrijft: "Iedere lezer weet hoe Wit wint in de beroemde Saavedra-studie (♖b6, c6; ♖a1, ♖d5). Maar ik vraag me als een kleine kanttekening af of de volgende variant (algemeen) bekend is: 1. c7 ♖d2 2. c8 ♖ ♖b2+ 3. ♖a5 ♖a2+ 4. ♖b4 ♖b2+ 5. ♖c3 en wint. Gelukkig staat de z ♖ niet op b1, zodat 5... ♖c2+ geen nare weerlegging oplevert!"

Marco Campioli uit Italië heeft weer met grote aandacht alle studies uit *EBUR* 3/1999 gecontroleerd, en een hele waslijst aan incorrecties gestuurd:

Vandiest & Bacqué a2c1 (pag. 4): Ook 1. ♖c4+! wint, 1... ♖d2! en nu 2. ♖f4+! met de volgende mogelijkheden: 2... ♖c3 3. ♖e3+ ♖b4 4. ♖e2 ♖d5+ 5. ♖b2 ♖a5 6. ♖a7+ ♖b4 7. ♖a3+, of

2...♖d1 3.♗b1 ♘c8 4.♗d4+ ♖e1 5.♗e3+ ♖d1 6.♗e2+, of 2...♖e1 3.♗e3+ ♖d1 4.♗a4+, of 2...♖c2 3.♗f5+ ♖d2 (3...♖c3 4.♗c5+ ♖d2 5.♗b1 ♖e1 6.♗e3+ ♖d1 7.♗a4 mat; 3...♖c1 4.♗c5+ ♖d2 5.♗b1 ♖e1 6.♗e3+ ♖d1 7.♗a4 mat) 4.♗f2+ ♖c1 (4...♖d1 5.♗a4+ ♖c1 6.♗b2+) 5.♗c5+ ♖d2 (5...♖d1 6.♗b1 ♗d2 7.♗g1+ ♗e1 8.♗d4+ ♗d2 9.♗xg4+ ♖e1 10.♗g1 mat) 6.♗b1 ♖e1 (6...g3 7.♗c1 mat) 7.♗e3+ ♖d1 8.♗a4 mat.

Vandiest h8e8 (pag. 5, 1e kolom): Na 1.e7 e2 2.♗g4! e1 ♗3.c8 ♗+ ♖f7 zijn er naast 4.♗f5+ nog twee andere winstzetten: 4.♗b7+! ♖f8 5.♗xg7+ leidt tot de 6e zet van de bedoelde oplossing, en ook 4.♗d7+! ♗e7 (4...♖f8 5.♗xg7+) 5.♗d5+! ♖e8 6.♗h5+ g6 7.♗xg6+ ♖f8 8.♗g8+ wint.

Vandiest b1d2 (pag. 6): Na 1.♗b5 ♗a3 wint afgezien van 2.♗e2+ ook 2.♗g2+ (zoals ik al meldde), en bovendien 2.♗d4+! ♖e1 3.♗g1+ ♖d2 4.♗g2+ ♖c3 5.♗xg7+ ♖b4 6.♗e7+ ♖b3 7.♗c4+ ♖a4 8.♗d7+ ♖b4 9.♗d6+ ♖a4 10.♗b5+ ♖b3 11.♗d2 mat.

Ook verderop zijn er nog duals. Na 1.♗b5 ♗a3 2.♗e2+ ♖c3 wint ook 3.♗c4+! ♖d2 4.♗d4+ ♖e1 5.♗g1+ ♖d2 6.♗g2+ ♖c3 7.♗xg7+ en wit heeft 'gratis' met schaak pion g7 opgehaald. **Vandiest a4a7** (pag. 7): Zwart wint met 1...♗d3! en 2.Qf(h)4 ♖a6 3.e7 ♗a3 mat, of 2.♗f7+ ♖b6 3.e7 ♗a3 mat.

Vandiest c5g8 (pag. 7): een 'inversion of moves' in de variant met 4...♗f3 gaat ook 12.♖c7! ♗g3+ 13.♖c8 ♖f8 14.♗f6+ ♖e8 15.♗b5 mat.

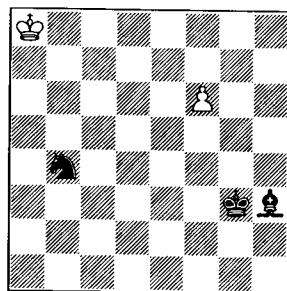
Vandiest & Bacqué a6c7 (pag. 8): Na 1.e7 d2 2.e8 ♗d1 ♗ wint ook 3.♗f7+! ♖d8 4.♗f6+ ♖c8 5.♗c6+ ♖d8 6.♗c5 ♗d2 7.♗f8+ ♖c7 8.♗e7+ ♖c8 9.♗c4 g3 10.♗e6+ ♖b8 11.♗b7+, evenals: 3.♗c6+! ♖d8 4.♗c5.

White f6h5 (pag. 17): Deze 'verbetering' is zelf 'inferior': Na 1.e4! ♗xe4 2.♗h3+ ♗h4 3.g4+ ♖h6 4.♗g2! ♗e1 kan behalve 5.♗h2+, ook 5.♖f7! ♖h7 6.♖f8 ♖h6 7.♗h2+ ♗h4 8.♗b2 ♗e1 9.♗h8 mat.

Kondratjev g4c8 (pag. 23): Na 1.♗h1 ♗e2+ 2.♖f5 ♗d1 3.♗e6 ♖f8! 4.♖f6 ♖g8 5.♗g1+ is de 2e hoofdvariant van deze aardige studie helaas dualistisch: 5...♖h7 en nu naast 6.♗d6 ook 6.♗d8! c1 ♗ 7.♗g7+ ♖h6 8.♗f7+ ♖h5 9.♗h7+ ♖g4 10.♗xe5+ ♖f4 11.♗h4+ ♗g4 12.♗xg4 mat, of ook 6.♗g7+! ♖h6 7.♗d6 ♖h5 8.♗g5+ ♖h4 9.♗g3 c1 ♗ 10.♗f5+ ♖h5 11.f3 ♗xf3 12.♗h3+ ♖g4 13.♗h4 mat. En er zit nog een dual in deze hoofdvariant: 6.♗d6 c1 ♗ 7.♗g7+ ♖h6 en nu i.p.v. 8.♗f5+ ook 8.♗f7+! ♖h5 9.♗h7+ ♖g4 10.♗xe5+ ♖f4 11.♗h4+ ♗g4 12.♗xg4 mat.

In *EBUR* 3/1999 (pag. 24) meldde Campioli een dual in een studie van Selivanov (*EBUR* 2/1999, pag. 17). **Ignace Vandecasteele** vond deze incorrectie ook (zelfstandig) en maakte er een mooie studie van: "Ik verplaatste daarom de zwarte Koning om de eerste variant (in de studie van Selivanov) te elimineren. Nu blijft er slechts één correcte en nieuwe oplossing over. Maar wat een verrassend mooie!:

I. Vandecasteele origineel

9) Wit wint

1.f7 ♗g2+ 2.♖b8 (2.♖a7? ♖c6+ 3.♖a6 ♗f1+ 4.♖b6 ♖e5 5.f8 ♗ ♖d7+ etc.) 2...♖c6+ 3.♖c7 ♖d4 4.♖d6 (4.♖d7? ♗h3+ en 5...♖e6 =) 4...♖f5+ 5.♖d7!! (Het schijnbare goede faalt op 5.♖e5? ♖e7 6.♖f6 (6.♖e6 ♗d5+ 7.♖xe7 ♗xf7) 6...♗d5+ 7.♖g6 (7.♖g7 ♖c7) 7...♖f4+ 8.♖f5 ♗h3+ en 9...♖e6; Ook 5.♖e6? ♗d5+ 6.♖xd5 ♖e7+ en 7...♖g6 in niet goed, noch 5.♖c5? ♖g7 6.f8 ♗ ♖e6+) 5...♗c6+! (een offeraanbod) 6.♖d8! (De pointe van de vorige zet. 6.♖c7? ♖d4 7.♖d6 ♖f5+) 6...♖d4 7.♖e7 ♖f5+ 8.♖f6 ♖d(h)6 9.f8 ♗ en wint."

Vandecasteele noemt dit een correctie, maar in feite is het mijns inziens een nieuwe studie 'after Selivanov'. Op te merken valt nog dat er een zeker risico inziet dat zwart de Karstedt-positie kan innemen. Bijvoorbeeld na 7...♖c3 8.f8 ♗ ♖e4, en als wit nu de koning op g1, h1, of h2 krijgt, is het remise. Maar dat lukt niet na 9.♗b8+ (ook 9.♗h6 of 9.♗h8) 9...♖f2 10.♗h2 en zwart wint dus.

ARVES oploskampioenschap 1999

door Harold van der Heijden

Door een uitgekiend systeem met gesloten enveloppen had René Olthof ervoor gezorgd dat alle aanwezigen aan de oploswedstrijd mee konden doen. Ward Stoffelen was zo vriendelijk de wedstrijd te leiden en de beoordeling te doen.

Marcel van Herck en Rob Bertholee, die zowat elk jaar elkaar de titel betwisten, hadden dit keer een gevaarlijke concurrent! Nieuw ARVES-lid Dolf Wissmann had immers tijdens het recente PCCC-congres in Netanya (Israel) een grootmeesterresultaat tijdens de oploswedstrijd aldaar (WCSC: 5e plaats!) behaald.

Voor alle opgaves waren 6 punten te behalen, behalve voor opgave 3 waarvoor maximaal 8 punten te verdienen waren.

Ikzelf dacht meteen na afloop van de wedstrijd oprecht dat ik 7 van de 8 studies goed zou hebben. Maar natuurlijk was ik bij het grootste gedeelte daarvan precies in de thematische verleiding getuimd!

1) **R. Martsvalashvili**, sp.p *Shakhmaty v SSSR* 1985 (♖d7, e6; ♗b3, ♘b7, g4; =) 1.e7 ♘a6 2.♖d6 (2.♖c6? ♖c4) 2...♘b5 3.♖c5 ♘e8 4.♖d4 g3 5.♖e3 g2 6.♖f2

De crux van deze studie zat 'm in de thematische verleiding: 1.♖d6? ♘e4 2.♖e5 g3 3.♖xe4 g2 4.e7 g1 ♗ 5.e8 ♗ ♗e1+. Ik vermoed dat niet veel oplosers dit gezien hebben!?

2) **A. Koranyi**, 3.p Chéron MT 1982 (♖h8, ♘g8; ♖c2, ♘e8, ♘h5, f5; =) 1.♘e7 (1.♘f6? ♘eg7) 1...f4 2.♘g6 f3 3.♘e5 f2 4.♘g4 f1 ♘ 5.♘f6 ♘e(h)xf6 pat. Een heel bekend thema: het paard achtervolgt de pion, ♘-promotie volgt. Ikzelf zag de oplossing binnen een paar seconden. Maar verschillende deelnemers konden geen brood bakken van deze opgave, terwijl die juist voor andere studies maximaal scoorden. Je moet er blijkbaar even opkomen!

3) **V. Kalandadze**, 2.p *Shakhmaty v SSSR* 1979; versie **P. Benko**, *Sakkelet* 1981 (♖h3, ♘a7, ♖c7, b6, h6; ♗b2, ♘b4, ♘h1, g7, h2; +) 1.h7 (1.hxg7? ♘h4+ 2.♖xh4 ♘g1; 1.b7? ♘g1 2.♖xh2 ♘g6; 1.♖g2? ♘g1+ 2.♖xh2 ♘g6) 1...♘h4+ 2.♖xh4 ♘b1 3.♘a2+ ♖xa2 4.♘c2+ ♘b2 5.♘c1 ♘b1 6.♘h1 ♖xh1 7.h8 ♗ ♘g1 8.♗a8+ ♖b2 9.♗h1 ♖xh1 10.b7. Vervut de moeilijkste studie van de dag. Eric Izaks haalde met slechts 2 van de 8 punten de beste score!

4) **H. Steniczka**, 2.c *Schach-Echo* 1958 (♖f3, ♘e8, ♘g6, e3, e7; ♖e6, ♘c6, ♘b5; +) 1.♘f5+! ♖xf5 (1...♖f7 2.♘b8 ♘c5 3.♘xb5 ♘xb5 4.♘d7) 2.♘b8 ♘f6! (2...♘e6 3.♘xb5+ ♖f6 4.♘b6! ♖xe7 5.♘xe6+ ♖xe6 6.♖e4) 3.♘xb5+ ♖e6+ 4.♘f5!! ♘xf5+ (4...♖xe7 5.♘xf6 ♖xf6 6.♖f4) 5.♖g4 ♖xe7 6.♖xf5 ♖f7 7.♖e5 ♖e7 8.e4 en wint. Aan deze studie besteedde

ikzelf de meeste tijd. Ik begreep er dan ook helemaal niets van. Ik kon geen sleutelzet vinden, en zelfs na systematisch afstrepren heb ik 1.♘xf5+ niet eens overwogen! Rob Bertholee en Dolf Wissmann vonden de gehele oplossing.

5) **G. Slepjan**, International Friendship Team Ty 1983 (♖a6, ♘g7, ♘e2, e6, g3; ♗b8, ♘d8, ♘h2, c6, g2; +) 1.♘b7+ ♖c8 2.♘b1 ♘f1 3.♘xf1 g1 ♗ 4.e7 ♗xg3 5.♘b8+ ♗xb8 6.♘h3+ ♖c7 7.e8 ♘+ mat. Meerdere oplosers hadden echter 3.e7! ♘xe7 4.♘f1 g1 ♗ 5.♘h3+.

6) **A. Kopnin**, 1.p *Chervony Gornik* 1980 (♖b4, ♘c1, ♘a3, ♘h5; ♖g8, ♗g5, ♘f2; =) 1.♘c8+ ♖h7 2.♘c7+ ♖h6 3.♘c1 ♘d3+ 4.♖a4 ♘xc1 5.♘c6+ ♖h7 6.♘c7+ ♖h8 7.♘c8+ ♖h7 8.♘c7+ ♖h6 9.♘c6+ ♖xh5 10.♘c5 ♗xc5 pat. Deze studie werd het beste opgelost (79%).

7) **V. Khortov & L. Mitrofanov**, 3.hm *Shakhmaty Riga* 1979 (♖d5, ♘f1, d7, e6; ♖b3, ♘g4, ♘b8, c3; +) 1.d8 ♗ ♘d4+ 2.♖xd4 ♘c6+ 3.♖d5 ♘xd8 4.♘c4+ ♖b4 5.e7 ♘e6 6.♖xe6 c2 7.e8 ♗ ♖xc4 (7...c1 ♗ 8.♗b3+ ♖c3 9.♗b3+ ♖d4 10.♗d3+ ♖c5 11.♗d6+ ♖xc4 12.♗c6+) 8.♗h8!! ♖b3 9.♗a1. Leek mij ook een eenvoudige studie, maar bleek zowat de enige. Niemand vond trouwens 7...♖xc4 8.♗h8!!

8) K. Mamataliev, 2.sp.c
Shakhmaty v SSSR 1980 (♖e1,
 ♜f8, ♞h7, f7, g2; ♜h1, ♞f5; +)
 1.♞g5 ♞xg5 (1...♞e5+ 2.♜d2
 ♞xg5 3.g4 ♞xg4 (3...♞d5+
 4.♜c3 ♞d7 5.♞e7) 4.♞d6!
 (4.♞h6? ♞d4+) 4...♞g2+ 5.♜e3
 ♞f2 6.♜f4 2.g4 ♞xg4 3.♞h6
 (3.♞d6? ♞g1+ 4.♜e2 ♞f1
 5.♜xf1 pat!) 3...♞e4+ 4.♞e3
 ♞xe3+ 5.♜f2 ♞e4 6.f8♞!
 (6.f8♞? ♞f4+ 7.♞xf4) 6...♞h4
 7.♜g3. Alleen opgelost door
 Dolf Wissmann. Enkele andere

ARVES oploswedstrijd 1999

1. D. Wissmann	39
2. R. Bertholee	30,5
3. M. van Herck	28
4. H. van der Heijden	24
5. J. Stigter	21
6. H. Benak	18
7. E. Izaks	11,5
8. W. Stoffelen	9,5
9. H. Buijs	5

oplossers zagen het Saavedra-
 motief, maar tuimelden (zoals
 ik) pardoes in de thematische
 verleiding 3.♞d6?

Dolf Wissmann ging uiteinde-
 lijk, met ruime voorsprong, met
 de eerste prijs aan de haal, Rob
 Bertholee werd tweede en Mar-
 cel van Herck derde.

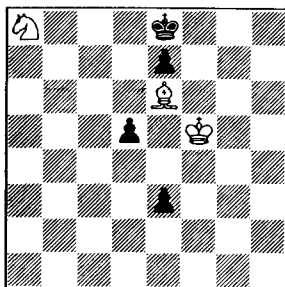
Mits Correct!

door Harold van der Heijden

Ook sinds de vorige *EBUR* heb
 ik weer de nodige plezier
 beleefd met 'nieuwe' studies die
 ik aan mijn bestand kon
 toevoegen.

Dit keer heb ik een serie aardige
 miniatuurtjes voor u verzameld,
 die het trouwens niet slecht
 zouden doen in een oploswed-
 strijd...

E. Pogosjants
Shakhmaty 1963

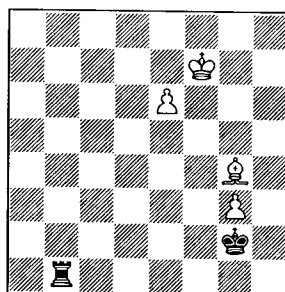
Wit maakt remise

In deze studie zit de climax
 helemaal in het begin. De twee
 witte stukken lijken niet in staat
 om de schamele zwarte
 pionnetjes te stoppen. Maar na
 de inleiding 1.♞c7+ ♜d8
 (1...♜f8 2.♜g6! e2 3.♞f7 e6
 4.♜f6 en mat) volgt een zet die
 juist helemaal niet in
 aanmerking lijkt te komen:
 2.♞d7!! En nu volgt op
 2...♜xc7 natuurlijk 3.♞b5, en is
 op 2...♜xd7 3.♞e6 e2 4.♞c5+,
 gevolgd door 5.♞d3 het paard
 toch op tijd. Dus 2...e2 3.♞e6+!
 ♜xd7 4.♞c5+ en 5.♞d3 remise.

Pogosjants, zoals bekend de
 meest-productieve studiecom-
 ponist ook, stond bekend om
 zijn series eenvoudige stellingen
 met vaak een enkele pointe.

Van dezelfde componist nog een
 miniatuurtje met maximaal
 effect:

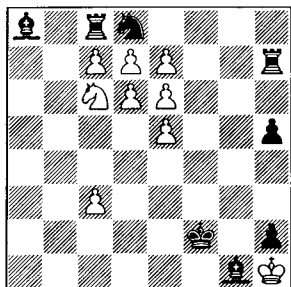
E. Pogosjants
L'Italia scacchistica 1979

Wit wint

1.e7 en 1...♞b7 2.♞d7! ♞xd7
 3.g4, 1...♞b8 2.♞c8! ♞xc8 3.g4,
 dus 1...♞f1+ 2.♜e8! en nu
 2...♞h1 3.♞e6! ♞h8+ 4.♞g8
 ♞xg8+ 5.♜f7 ♞a8 6.g4, of
 2...♞e1 3.♞e6! ♞xe6 4.g4 ♜g3
 5.g5 ♜g4 6.g6 ♞xg6 7.♜f7.
 Grappig hoe de loper zich vier
 maal offert om de blokkade van
 de g-pion op te heffen!

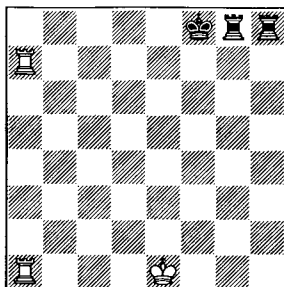
K. Stoichev
1.p *Shakmatna Misl* 1996

Remise

1.exd8♙! ♖xd8 2.cxd8♙! ♜h8
3.e7 ♜xd8 4.exd8♙ ♖g3 5.e6
♙b6 6.e7 ♙xd8 7.exd8♙ h4
8.c4 ♖h3 9.♙b7 ♙xb7
10.d8♙! ♙a8 11.d7 ♖g3
12.♙b7! ♙xb7 13.d8♙! ♙a8
14.c5 ♖h3 15.♙b7 ♙xb7 pat.
Wereldrecord paardpromoties
in een remise-studie?

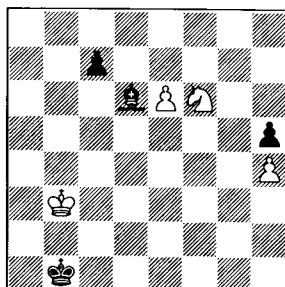
G. Popov Z. Kadrev
Shakmatna Misl 1990

Wit wint

1.0-0-0! ♖e8 2.♖b1 ♜f8 3.♖a1
♜fg8 4.♜b1
De leukste 4-toren studie?

M. Selker
Neue Osnabrucker Ztg 1998

Wit wint

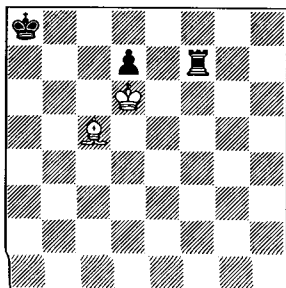
1.♙h5 (Aardige 'tries':
1.♙g8? ♖c1 2.e7 ♙xe7 3.♙xe7
♙d2 4.♙d5 ♖e2 5.♙f4+ ♖f5)
6.♙xh5 ♖g4; 1.♙d5? ♖c1 2.e7
♙xe7 3.♙xe7 ♙d2 4.♖c4 ♖e3
5.♙d5 ♖f4 6.♖e6 ♖g4 7.♙g6
c5 8.♙d5 c4 9.♖xc4 ♖f5)
1...♙e7 (1...♙f8 2.♙g7 ♙xg7
3.e7, of 2...♖c1 3.h5 ♙xg7
4.e7) 2.♙f6 ♙xf6 3.h5 wint.
De jongste componist in deze
rubriek: 13 jaar!

Manke Maljutka's I

door Ignace Vandecasteele

Dit zijn maljutka's waar iets aan
markeert. Ze zijn namelijk
nevenoplosbaar en dus incor-
rect. Met behulp van de data-
bases van Ken Thompson en een
dosis geduld heb ik getracht ze
te corrigeren.

A. Akerblom
2.p *Schackvärlden* 1941

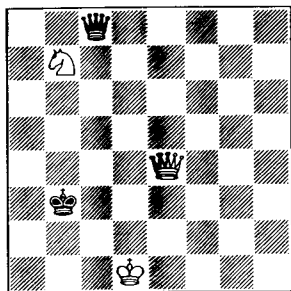
1) Remise

De componist geeft als oploss-
ing: 1.♖c7 ♜h7 2.♙f2 ♜f7
3.♙c5 ♜h7 4.♙f2 ♜g7, en hij
vervolgt dan met 5.♙e3 ♜g3
6.♙f4 ♜g7 7.♙e3 ♜f7 8.♙d4
♜f4 9.♙e5 ♜f7 10.♙d4 ♜e7
11.♙c5. Maar ook 5.♙c5! ♜h7
6.♙f2 ♜e7 7.♙c5, etc. houdt
hier remise! Nevenoplosbaar
dus.

Correctie: zwart heeft een beter
antwoord: 4...♜e7!, want hierop
is de enige goede zet van wit:
5.♙c5! Er kan nog volgen:

5...♖h7 6.♙f2 ♖e7, etc., met remise door herhaling van zetten. Misschien wat kort, doch correct!

C. Mann
Caissa 1935

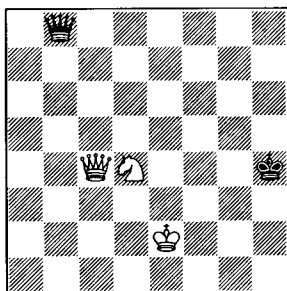

2) Wit wint

Een ander voorbeeld is een werkje van Mann, met als oplossing: 1.♙a5+ ♘a2 2.♙c4 ♖d8+ 3.♙c2 ♖g8 4.♙e2 ♖b8? 5.♙c3+ ♘a1 6.♙d1+ ♖b1 7.♖a4+ ♖a2 8.♖b5 ♖b1 9.♖e5 ♖d1 10.♖a5+ ♘b1 11.♙d2+. Doch na 4...♖b8 wint ook 5.♖f2 ♖b7 6.♙c1+ ♘a1 7.♖d4+ ♘a2 8.♖d2+ ♘b3 9.♙a5+, etc. Tevens is 5.♖d2 goed met 5...♖b5 6.♙c3+ ♘a1 7.♖e1+ ♘a2 8.♖f2+ ♘a1 9.♖a7+ ♘b1 10.♙a3+ etc. Correctie: 1.♙a5+ ♘a2 2.♙c4 ♖d8+ 3.♙c2 ♖g8 4.♙e2 en nu 4...♖g3 5.♙e3! ♖c7+ 6.♙d1 ♘b3 7.♖b5+ ♘c3 8.♙d5+ en wit wint wel op de enige correcte wijze.

Tenslotte nog een geestige vergissing van mijn vriend Julien Vandiest.

J. Vandiest
sp.hm Schakend Nederland
1993

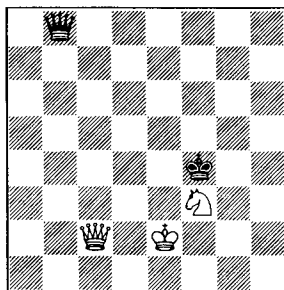

3) Wit wint

De oplossing luidt: 1.♙f3++ ♘h5 2.♖f7+ ♘g4 3.♖g6+ ♙f4 4.♖g5+ ♙e4 5.♖g4+ ♙d5 6.♖f5+ ♙c6 7.♙d4+ ♙b7 8.♖d5+ en na 8...♙c7!? is zowel A) 9.♖c6 (de auteursoplossing) 9...♙d8 10.♖f6+ ♙c8 11.♖e6+ ♙c7 12.♖e7+ ♙c8 13.♖e8+ ♙c7 14.♙e6+ ♙b7 15.♙c5+ ♙a8 16.♖c6+ ♙a7 17.♖a6 mat, als B) 9.♖c5+! goed. Men zie: 9...♙d7 10.♖f5+ ♙e8 11.♖h5+ ♙d7 12.♖f7+ ♙c8 13.♖e8+ ♙c7 14.♙e6+, etc. zoals in A. Ook C) 9.♖f7+! leidt tot winst: 9...♙b6 10.♖b3+ ♙c7 11.♙e6+ ♙c8 12.♖c4+ ♙b7 13.♙c5+ ♙a8 14.♖a6+ ♖a7 15.♖c6+ ♙b8 16.♙d7+. En tenslotte wint wit hier ook: D) 9.♖e5+! ♙b7 10.♖d5+ ♙c8 11.♖e6+ ♙c7 12.♖f7+ ♙b6 13.♖b3+ ♙c7 14.♙e6+, etc., zoals in C. Een hele boerham, maar nevenoplosbaar dus.

Maar nu komt de verrassing, de studie is toch correct! En wel in één zet: 1.♙c6+!! Uit. Dit had Julien, de verstrooide professor, wel niet bedoeld en daarom stel ik de volgende verbetering voor, mits een kleine wijziging in de beginstelling:

I. Vandecasteele
origineel

4) Wit wint

1.♖c4+ ♙f5 (1...♙g3 2.♖h4+ ♙g2 3.♙e1+ ♙g1 4.♖f2+ ♙h1 5.♖g2+) 2.♖f7+ ♙g4 (2...♙e4 3.♖h7+ ♙d5 4.♖f5+, etc. zie zet 6 in de hoofdvariant) 3.♖g6+ ♙f4 4.♖g5+ ♙e4 5.♖g4+ ♙d5 6.♖f5+ ♙c6! (6...♙c4 7.♙e5+ ♙c3 8.♖d3+ ♙b2 9.♙c4+ ♙a1 10.♖a3+ ♙b1 11.♙d2+ ♙c2 12.♖d3+ ♙b2 13.♖b1+) 7.♙d4+ ♙b7 (7...♙c7 8.♖f7+ ♙b6 9.♖b3+ ♙c7 10.♙e6+ ♙c8 11.♖c4+ ♙b7 12.♙c5+ ♙a8 13.♖a6+ ♖a7 14.♖c6+ ♙b8 15.♙d7+ ♖xd7 16.♖xd7) 8.♖d5+ en nu niet 8...♙c7, maar 8...♙c8 met 9.♖e6+, en nu wint wit, na 9...♙b7 het snelst met 10.♖c6+ ♙a7 11.♙b5+.

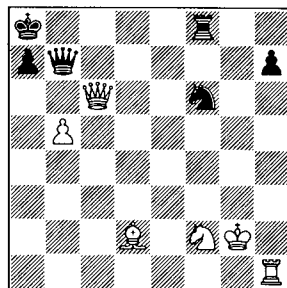
Het theaterthema

door Ed van de Gevel

Via mijn "gewone" schaakclub bereikte mij een verzoek, dat mijns inziens bij de ARVES thuis hoort. Voor een eenmalige theaterproductie bestaande uit een levend schaakspel, waarbij bepaalde stukken bepaalde rollen vertegenwoordigen, moest een zettenreeks verzonden worden. Niet alleen lag de initiële materiaalverhouding (♖♗♘♙♚♛♜♝ tegen ♜♝♞♟♠♡♢♣) dus GBR 4414.12) en de uitkomst (wit geeft mat op zet 10) vast, maar tevens moesten bepaalde stukken op bepaalde zetten naar vastgelegde velden worden gespeeld. Tevens zijn promoties uit den boze, tenzij tot een stuk dat eerder van het bord verdwenen is, want anders is weer een extra acteur nodig. Ook is het een pre als het slaan van stukken zoveel mogelijk wordt vermeden, want anders betaal je een acteur voor een halve avond. (Enige opmerkingen van onze Vlaamse vrienden over de zuinige aard van de den Ollanders zijn hier wel op zijn plaats.) Aangezien het publiek vanaf de kant van de a-lijn op het bord kijkt, heeft het de voorkeur dat de zetten zoveel mogelijk naar de a-lijn gericht zijn. Tenslotte een samenvatting van de verplichte onderdelen in het thema:

- 1) Het materiaal waarmee gestart wordt is GBR 4414.12 (♖♗♘♙♚♛♜♝ tegen ♜♝♞♟♠♡♢♣) Promoties zijn niet toegestaan, tenzij het een promotie tot een eerder geslagen stuk is
- 2) De eerste zet van wit moet zijn 1.♖a3 1.♖a4 1.♖a5 of 1.♖a6.
- 3) De derde zet van wit moet zijn 3.♞d4 3.♞e4 3.♞d5 of 3.♞e5.
- 4) De vierde zet van zwart geeft schaak.
- 5) De vijfde zet van wit heft het schaak op door met het paard te slaan.
- 6) De zesde en zevende zet van wit zijn niet met de toren.
- 7) De achtste zet van wit is met de toren
- 8) De tiende zet van wit geeft mat

Ik heb binnen een week een stelling in elkaar weten te flansen die voldoet aan de eisen voor het toneelstuk in kwestie, maar een echte studie is het - uiteraard - niet geworden. Dat is ook niet echt vreemd aangezien ik wel een eindspelstudie-enthousiast ben, maar beslist geen eindspelcomponist. Maar wellicht dat een van de echte componisten na het zien van mijn misbaksel zich geroepen voelt er eens echt iets van te maken...

Spelverloop:

- 1.♖d2-a5 (Welkom dames en heren...)
- 1...♞f8-h8
- 2.♞h1-h4 h7-h5
- 3.♞h4-d4 (Wat een schitterend uitzicht van hier...)
- 3... h5-h4
- 4.♖a5-c7 h4-h3+ (Nu heb ik je...)
- 5.♟f2xh3 (Dat dacht je maar...)
- 5...♟f6-h5
- 6.♟h3-f4 ♟h5-g7
- 7.♟f4-d5 ♞h8-f8
- 8.♞d4-a4 (Het uitzicht op het midden van de brug was mooi, maar ik ben blij aan de overkant te zijn...)
- 8...♗b7xc6
- 9.b5xc6 ♟g7-e8
- 10.♟d5-b6 mat

Ik ben benieuwd wat een echte componist met dit thema kan doen.

From the history of Soviet Chess Composition

by Yuri Averbakh

In 1963, when in our country a fight against abstract art has been developing at full speed, I was invited, as deputy-president of the USSR Chess Federation, to come to comrade F. Mulikov. He was an official of the sport sector in the ideological department of the Party Central Committee, which controlled all kinds of sport, including chess. "Do you know professor Dmitry Petrov?", he asked me. I answered: "Yes of course." I knew that Petrov was a player and a noted composer of studies. "Petrov is trying to meet comrade Suslov. He asserts that in chess you also have abstract art." At that time comrade Suslov was a Chief of the ideological department. It is necessary to explain, that in the early twenties Alexander Herbstman, one of the main theoreticians of chess composition, made a try to divide all our composers of studies into three groups: realists, romantics and abstractionists. In the first group he put composer whose studies looked as positions from actual play, in the second, some composers whose ideas expressed romantic ideas, and in the third, composers whose studies were far away from practice.

This division is rather superficial and has never been used practically. Only sometimes in our literature we can see such definitions as realism and romanticism. After more than

thirty years, Petrov recollected Herbstman's theoretical ideas to attack composers, who, in his opinion, evaluated his studies too lowly. Especially for comrade Mulikov I wrote a detailed explanation, completely refuting Petrov's accusations. Comrade Mulikov was satisfied. The meeting of Petrov with Suslov did not take place. Our composers could sleep quietly.

But not every time we had such a happy end. In different ideological skirmishes and fights our composers were attacked and suffered numerous losses. I intend to speak about some of these cases.

From the history of chess it is well known that chess composition is developing independently, now approaching actual play, now moving away from it. This conclusion is important. We must keep this in mind in order to understand what happened to chess composition in the USSR. Since 1924 our chess organisation gets financial support from the state. To justify it N. Krylenko and other people at the head of our chess organisation proclaimed political slogans like "Chess is a powerful weapon of the proletarian culture" or "Chess to the workers". Of course it raised the status and role of chess in our country and attracted a lot of people to this game. Very soon a number of promising young players appeared.

Simultaneously appeared a number of people who started to compose studies and problems. It seems that our young composers went to the top world level earlier than the young players. But inclusion of chess in state politics had also negative consequences. Chess composition, which formerly was far away from politics, turned into an arena of bitter ideological, one can say, even class struggle. The first blow our composition received at the beginning of the thirties. One of the leaders of the Soviet composers Lazar Salkind (1886-1945) proved to be a "Menshevik" and was brought to trial. And public prosecutor at this political trial of the "Mensheviks" was Nikolai Krylenko, the same Krylenko, who was chief of our chess organisation. Salkind was sentenced and spent 8 years in the Gulag. This "black spot" fell on all our problemists. It was named as a loss of the "proletarian watchfulness". At the same time the magazine *Shakhmatny v SSSR* (Chess in USSR), informed readers that in chess Salkind was also engaged in a subversive activity, he persuaded some composers to publish their problems in the bourgeois press!

At the beginning of 1936 in the magazine *Shakhmaty v SSSR* an article appeared with an eloquent title "Confusion in the composition". The authors of it

were the already famous grandmaster Mikhail Botvinnik and the Editor-in-chief Lev Spokoyny. A few months before, the official newspaper *Pravda* had published an article with a similar title, "Confusion instead of music", with sharp criticisms of the great composer Dmitry Shostakovich. He was accused of formalism. "It is the proper time to reconsider the ideological positions of our composers", declared the authors, "and to point out their mistakes and errors. At first is must be done by the chess players". The authors agree with the opinion that chess composition is a sister of practical play and pathetically ask: "Who, if not a brother, should instruct his sister if she lost the right way?" But an instruction can be given in different ways, kindly or with help of a stick. The authors preferred the second one, as more convincing and clear. "The basis of chess is practical play", they said categorically, "All the rest, theory of openings, problem, study are playing a subordinate role and are only necessary when they help to develop practical play". Defending their comprehension of problems and studies, the authors immediately take the offensive: "All modern trends in composition, in the first place in two-movers, which is spreading with an exceptional force by the Soviet composers can be defined by means of two words: a formalistic trickery". And further: "Against formalism there should be proclaimed a merciless fight, as it has already been done at the front of the art."

As I have already said, chess composition is developing in its own way, now approaching to actual play, now going away from it. This going away from practice the authors named formalism and they called to a crusade against it.

The composers attempted to defend themselves. Soon after, the same magazine published an answer to the critics, which was written by the noted problemist Mikhail Barulin. This article had the name "Confusion in minds". He tried to defend an independent way of chess composition from actual play.

The same issue of the magazine contained a short answer of Botvinnik and Spokoyny. It began with these words: "The readers will themselves understand where the confusion is; in composition of in the mind of the authors.", and ended with an open threat: "If comrade Barulin thinks that his problem activity is absolutely autonomous and self-sufficing that's bad not for the mass chess movement and not for composition which will develop jointly with actual play; so much worse for comrade Barulin and for similar composers, who are good for nothing. Theory of art for art's sake is resolutely condemned in the USSR, and our composers are well aware of it. We suppose that the Ispolburo of the USSR Chess Section shall say its weighty word, which will determine the further development of our problem and study composition". A 'weighty' word has been said: "It is necessary to reorganize the work of the Soviet chess composition in such a way", as it was written in

the decree of the Ispolburo, "that, with the freedom of creative work, it proceeds within the common limits of chess realism and with close ties to the practical chess game".

All this struggle with 'the deviations' in composition happened against the background of terrible events; from the end of 1934, after the killing of Kirov, the wave of repression took a drive in our country, to achieve a peak in 1937. In the latter year, L. Spokoyny was arrested and disappeared in the Gulag.

I thought that Botvinnik should be ashamed of this article, especially of its categorical, destructive tone. Not at all! He got it placed in his four-volume work, published in the middle of the eighties. Botvinnik only added that the chess part of this article was written by him and the ideological part by Spokoyny.

In the late thirties our chess composers suffered heavy losses. One of the leading Soviet composers of studies, Sergei Kaminer (1908-1938), working as an engineer in the chemical industry, was executed. Together with his mother, the problemist Petr Moussoury (1911-1937) was executed. One of the brothers Platov, Mikhail (1883-1942) was convicted as 'enemy of the people' and died in the Gulag. In 1938, one of the brothers Kubbel, Arvid (1889-1939) was executed. Later, in 1941, Mikhail Barulin (1897-1943) was arrested and died in the Gulag. After Stalin's death, all of them were posthumously rehabilitated.

At the same time it was discovered that *Die Schwalbe*, the problem magazine issued in fascist Germany, had published original problems of the three Soviet composers: R. Alexandrov, A. Rotinjan, and R. Kofman. The first two were expelled from our chess organization. Kofman, who had sent his problems two years before, was disqualified for half a year. And Ispolburo issued a special decree: onwards problems and studies must be sent abroad to foreign magazines only through the editorial office of the newspaper 64.

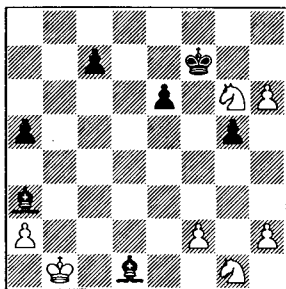
In 1950, Dmitry Petrov published in *Shakhmaty v SSSR* an article with a sharp attack against noted composers, accusing them, as you can guess, of formalism, saying that their studies were very far away from actual play and not interesting to chess players. It is necessary to mention that, after the Second World War, in our country, ideological discussions took place, which were inspired by the special decrees of the Party's Central Committee. Most of them ended with persecutions or even repression against some people.

In our case, a broad discussion was organized about ways of developing Soviet studies. The popular newspaper *Soviet Sport* published an article of master Vassily Panov. In this article he repeated the accusations of Petrov that our composers are far away from practice and occupy formalistic positions. As a result a big conference was held. Composers and players, masters and grandmasters were

invited to take part in it. I was also present there.

The first speaker, a representative of *Soviet Sport*, started with pathos to stigmatize and attack formalism. After he finished, I asked him a tricky question: what he meant when speaking about formalism in chess composition. The speaker was evidently confused. A pause fell... Then the President of our federation, who was also chairman of this conference, lent a helping hand to the speaker. He said: "What do you want from the representative of *Soviet Sport*? Of course he does not know anything about this question. But he is for unity. For unity of form and content!". What did the representative of *Soviet Sport* not know, being a writer himself? The point is that unlike formalism in the belles-lettres, where form plays a big, if not main role, in chess composition the formalists are people looking for new ideas who do not care about form.

S. Kaminer
2nd Prize *Trud* 1935

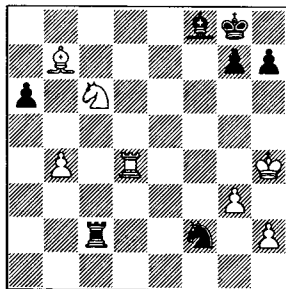
White wins

Of course White plays **1.h7** because it is impossible to stop this pawn. But Black has a very

strong answer: **1...g5**. If White now Queens: **2.h8** Black has a terrible threat. **4.f3** is now the only move, but after **4...f6+ 5.e5+ e7** Black wins. But White makes a fine move: **2.f4**, sacrificing the Knight. At first it is not easy to understand why. But let's see what will happen: **2...gxf4 3.h8** What is the difference? **3...g6+ 4.a1 e7 5.f3 f6+ 6.e5+ e7** and now he has a brilliant move: **7.h4 xh4 8.xg6+**.

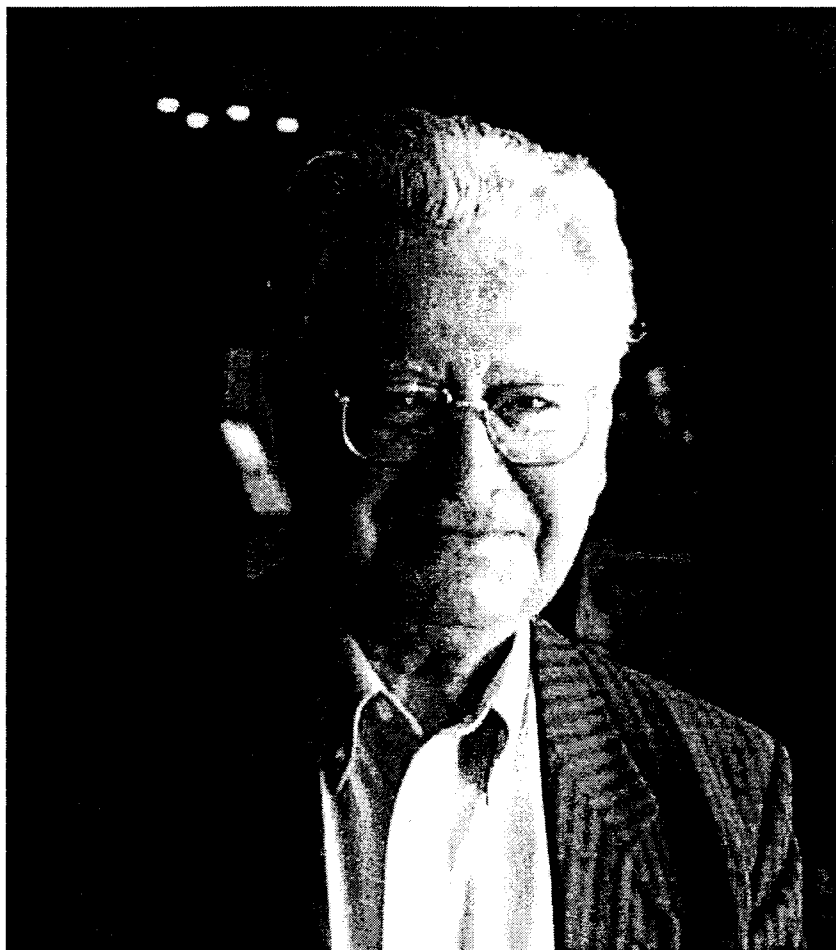
Kaminer was one of the best composers of his generation. But he was also a really strong player. He played with Botvinnik, both at that time youngsters. He played at the same level as Botvinnik, and sometimes he could beat him. I will show you one example.

Botvinnik - Kaminer, 1924

Black to play

At first sight the position doesn't look very dangerous for White. But **1...xc6! 2.xc6 e7+ 3.h5** (only move) **3...g6+ 4.h6** (only move) and now after **4...h3** it is impossible to defend against the two threats of mate. Botvinnik resigned

erelid Julien Vandiest

Inhoudsopgave 11e jaargang nummer 4

	pag
Redactioneel	1
From the Lamare Collection II	2
(Un)solved Mysteries	3
ARVES oploskampioenschap 1999	6
Thema en Variaties (intermezzo)	7
Lezers schrijven	9
ARVES oploskampioenschap 1999	13
Mits Correct!	14
Manke Maljutka's I	15
Het theaterthema	17
From the history of	
Soviet Chess Composition	18
erelid Julien Vandiest	21

ISSN 1386-5404